

Nauczyciel: Anetta Wilk

Przedmiot: język polski

Klasa: 3 TIA

Temat lekcji: Zjawy i symbole w „Weselu” S. Wyspiańskiego. – 2 godziny lekcyjne

Data lekcji: 03.04.2020

Wprowadzenie do tematu:

Zjawy to tzw. Osoby dramatu (postacie fantastyczne). Ukazują się one bohaterom zgodnie z zasadą :”Co się komu w duszy gra, co kto w swoich widzi snach”. Na wesele zaprosili je państwo młodzi zainspirowani przez Rachelę. Przybycie zjaw zapowiedział Chchoł.

Zjawy są upostaciowaniem myśli bohaterów, odkrywają ich słabości, marzenia, tęsknoty, a także rozterki.

Postać	Kim jest	Komu się ukazuje	znaczenie
Chchoł	Krzak róży owinięty na zime słomą	Isi	Symbol wieloznaczny; krzak bez życia (niemożność realizacji sprawy narodowej); krzak „uśpiony na zimę” (nadzieja na niepodległość)
Widmo	Jest to zmarły narzeczony dziewczyny, malarz Ludwik de Laveaux Mężczyzna zmarł w Paryżu, gdzie wyjechał studiować. Zaręczył się z Marią w wieku 21 lat.	Marysi	symbolizuje niespełnioną romantyczną miłość. Marysia, pomimo że jest już żoną Wojtusia, wciąż tęskni za zmarłym narzeczonym i rozmawia z nim, niczym Karusia z „Romantyczności” Adama Mickiewicza.
Stańczyk	ślazan Jagiellonów, namalowany przez Jana Matejkę. Obraz przedstawia smutnego, zadumanego ślazana podczas balu u królowej Bony.	Dziennikarzowi, redaktorowi krakowskiego „Czasu”.	symbolizuje wróżbę rychłej narodowej klęski. Jest on również oznaką bezsilności, a jego powaga kontrastuje z nastrojem zabawy. Stańczyk nie pojawia się przypadkowo, nawiązuje bowiem do stronnictwa stańczyków, czyli galicyjskich konserwatystów, prezentujących postawę lojalizmu w stosunku do austriackiego zaborcy. Organem piśmienniczym stańczyków był właśnie krakowski „Czas”. Stańczyk pojawia się zatem jako swoisty wyrzut sumienia dla Dziennikarza, który, mimo że jest inteligentnym patriotą, przyczynia się do zwalczania idei zbrojnej rewolucji i pragnienia odzyskania niepodległości.
Rycerz	Zawisza Czarny	Poecie, czyli Kazimierzowi Tetmajerowi, który był autorem dramatu „Zawisza Czarny”.	Rycerz symbolizuje szlachetną walkę o odzyskanie niepodległości. Kiedy jednak rycerz podnosi przyłbicę, pojawia się czarna dziura. Oznacza to dekadentyzm i

			marazm, w jakim pogrąża się poeta. Zamiast czynu woli on świat rojeń i marzeń o wielkich dokonaniach.
Hetman	Franciszek Ksawery Branicki był uczestnikiem Targowicy i stronnikiem carycy Katarzyny.	Panu Młodemu	Jest to symbol narodowej zdrady. Próbuje on przekonać Pana Młodego, że popełnił straszny występki przeciwko własnej sferze, żeniąc się z chłopką. Branicki stanowi symbol nieprzygotowania inteligencji do realnego sojuszu z ludem.
Upiór	Jakub Szela był przywódcą chłopów podczas rzezi galicyjskiej w 1846 roku	Dziadowi	Postać ta symbolizuje historię wzajemnej nienawiści chłopów i szlachty. Szela jest przeciwnikiem bratania się obu stanów i uosabia drzemiące w społeczeństwie podziały.
Wernyhora	Wernyhora to prorok z lirą, uznawany za wieszcz	Gospodarzowi	Zjawia się, by powierzyć Gospodarzowi zadanie zebrania chłopów na zbrojne powstanie, mające przywrócić narodowi niepodległość. W tym celu ofiarowuje mężczyźnie złoty róg, którego dźwięk zbudzi zastygłe ludzkie serca. Odjeżdżając gubi podkowę, a Gospodyni chowa ją w skrzyni. Gospodarz przekazuje róg Jaśkowi i zasypia. Jest to symbol niezdolności inteligencji do przewodzenia narodowi i jej niechęci do pełnienia tej roli. Lud pozostawiony sam sobie gubi natomiast złoty róg, przedkładając nad niego czapkę z pawimi piórami, symbol bogactwa i dobrobytu.

Praca własna: notatkę (tabelkę) wykonujemy w zeszycie przedmiotowym

Informacja zwrotna: zdjęcie notatki z zeszytu (wyraźne) przesyłamy na adres wilk.anetta@gmail.com (specjalnie utworzony mail na prace uczniów) jako potwierdzenie wykonania zadania. W tytule maila proszę podać nazwisko i klasę. Termin przesłania zdjęcia 10.04.2020